

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับบัณฑิตวิทยาลัย

1. ประวัติความเป็นมา

บัณฑิตวิทยาลัย ได้รับการจัดตั้งอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2515 โดยมีกำเนิดมาจากโครงการจัดตั้งสถาบันโบราณคดี และโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งได้แสดงเหตุผลความจำเป็นว่าเป็นไปตามมติของคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติในการประชุม ครั้งที่ 7/2512 ที่เสนอแนะคณะโบราณคดีทำการสอนในชั้นบัณฑิตศึกษา และพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากรในขณะนั้นได้กำหนดว่า มหาวิทยาลัยอาจจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยได้ในเมื่อมีการเปิดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัยได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นหน่วยงานกลางที่จะรับผิดชอบดำเนินงานการศึกษาระดับนี้ โดยเฉพาะจะทำหน้าที่บริหาร วางแผน วางนโยบาย จัดการศึกษา ควบคุมมาตรฐานการศึกษาและการวิจัย ทำการประสานงานและสนับสนุนให้ความสะดวกในการจัดการศึกษา การวิจัย แก่คณะที่เปิดทำการสอน อีกทั้งยังจะทำหน้าที่ประเมินและสรุปผลการศึกษาวิจัยอีกด้วย ซึ่งจะเป็นการแบ่งเบาภาระงานของคณะที่จะทำการสอน อันจะทำให้งานสอนมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานเท่าเทียมกันทุกสาขาวิชาที่เปิดทำการสอน

ต่อมาในปี 2537 มหาวิทยาลัยได้ออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากรว่าด้วยการจัดระบบบริหารงานในบัณฑิตวิทยาลัยและการจัดให้มีคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย พ.ศ. 2537 เพื่อกำหนดหน้าที่และระบบบริหารงานในบัณฑิตวิทยาลัย โดยได้กำหนดหน้าที่ของบัณฑิตวิทยาลัย ดังนี้ ให้บัณฑิตวิทยาลัยมีหน้าที่บริการการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย จัดวางแผน กำหนดควบคุมมาตรฐานการศึกษาและหลักสูตร ประเมินผลการศึกษา ประสานงานและดำเนินการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการบัณฑิตศึกษาร่วมกับคณะวิชาหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะวิชาที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย ได้เปิดรับนักศึกษารุ่นแรกตั้งแต่ปีการศึกษา 2516 โดยเปิดรับนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต 1 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาสถาปัตยกรรมไทย และระดับปริญญาโท 2 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาโบราณคดี และสาขาวิชาจารึกภาษาโบราณ (ปัจจุบันคือสาขาวิชาจารึกภาษาไทย) มีนักศึกษาทั้งสิ้น 18 คน

ต่อมาในปี 2537 มหาวิทยาลัยได้ออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากรว่าด้วยการจัดระบบบริหารงานในบัณฑิตวิทยาลัยและการจัดให้มีคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย พ.ศ. 2537 เพื่อกำหนดหน้าที่และระบบบริหารงานในบัณฑิตวิทยาลัย โดยได้กำหนดหน้าที่ของบัณฑิตวิทยาลัย ดังนี้ ให้บัณฑิตวิทยาลัยมีหน้าที่บริการการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย จัดวางแผน กำหนดควบคุมมาตรฐานการศึกษาและหลักสูตร ประเมินผลการศึกษา ประสานงานและดำเนินการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการบัณฑิตศึกษาร่วมกับคณะวิชาหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะวิชาที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา

ต่อมาที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 5/2552 เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2552 มีข้อเสนอแนะในการนำเสนอหลักสูตรเพื่อให้สภามหาวิทยาลัยพิจารณาว่า “เนื่องจากการเปิดหลักสูตรใหม่มีผลกระทบต่อการจัดสรรทรัพยากรของมหาวิทยาลัย ดังนั้น ภายใต้สถานะของข้อจำกัดในเรื่องทรัพยากร ทั้งเรื่องสถานที่ งบประมาณ บุคลากร และสถานะการแข่งขันของสถาบันการศึกษา จึงควรจัดทำหลักสูตรในลักษณะหลักสูตรบูรณาการ โดยการนำศักยภาพของแต่ละคณะวิชามาเป็นจุดแข็งในการสร้างหลักสูตรที่สนองความต้องการของสังคมแทนการเปิดหลักสูตรในลักษณะเดี่ยว ๆ ที่สามารถหาได้ทั่วไปในมหาวิทยาลัยอื่น หรือการจัดทำหลักสูตรที่สนองกับกลุ่มเป้าหมายที่ เป็นผู้ประกอบการเฉพาะ”

บัณฑิตวิทยาลัยในฐานะที่เป็นหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา จึงมีแนวคิดที่จะพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา โดยประสานความร่วมมือทางวิชาการจากคณะวิชาต่าง ๆ เพื่อให้เกิดหลักสูตรใหม่ที่มีความสร้างสรรค์ และมีลักษณะพหุวิทยาการ (Multidisciplinary) คือ หลักสูตรที่นำเอาความรู้หลายศาสตร์หรือหลายอนุศาสตร์ที่เข้ามาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์และวิจัย จนกระทั่งผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ องค์ความรู้ เป็นศาสตร์ใหม่ขึ้นหรือเกิดอนุศาสตร์ใหม่ขึ้น

ดังนั้น ในปี พ.ศ.2553 เป็นต้นมา บัณฑิตวิทยาลัยจึงได้ริเริ่มจัดทำหลักสูตรพหุวิทยาการของมหาวิทยาลัยศิลปากร ขึ้น เพื่อตอบสนองตามความต้องการของสังคม โดยความร่วมมือระหว่างบัณฑิตวิทยาลัย กับคณะวิชาต่าง ๆ และได้รับการอนุมัติหลักสูตรแรก คือ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสนเทศศาสตร์ เพื่อการศึกษา (Master of Arts Program in Educational Informatics) ให้เปิดสอนครั้งแรกได้ในปีการศึกษา 2555 โดยความร่วมมือระหว่างบัณฑิตวิทยาลัย ร่วมกับ คณะอักษรศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ โดยการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานอยู่ภายใต้การดูแลของบัณฑิตวิทยาลัย การดำเนินการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวไม่มีอาจารย์ประจำ ผู้สอนเป็นอาจารย์ประจำมาจากคณะวิชาต่าง ๆ และต่อมาในปีการศึกษา 2557 ได้รับอนุมัติให้เปิดสอนหลักสูตรพหุวิทยาการเพิ่มอีก 1 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการจดหมายเหตุและสารสนเทศมรดกทางวัฒนธรรม (หลักสูตรพหุวิทยาการ/หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2557)

ปัจจุบันบัณฑิตวิทยาลัย มีที่ทำการตั้งอยู่ที่ ชั้น 7 อาคาร 50 ปี มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์ และ ชั้น 2 อาคารสำนักงานอธิการบดี ตลิ่งชัน ต่อมาในปี พ.ศ.2556 ได้ขยายพื้นที่ทำการเพื่อบริการคณาจารย์และนักศึกษาเพิ่มเติมอีกจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ กรุงเทพฯ ตั้งอยู่ที่ ชั้น 2 อาคารหอประชุม และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพชรบุรี ตั้งอยู่ที่ ชั้น 1 อาคารสำนักงานอธิการบดี เพชรบุรี

2. ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ แผนยุทธศาสตร์ มาตรการ และแผนปฏิบัติการประจำปี

บัณฑิตวิทยาลัย ได้กำหนดปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ ไว้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานตามภารกิจหลักของบัณฑิตวิทยาลัย ดังนี้

ปณิธาน

มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรที่ส่งเสริม สนับสนุนและสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นมาตรฐานสากล

พันธกิจ

บริหารการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร จัดวางแผน กำหนด ควบคุมมาตรฐาน การศึกษาและหลักสูตร ประเมินผลการศึกษา ประสานงานและดำเนินการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการบัณฑิตศึกษา ร่วมกับคณะวิชาหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะวิชาที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา รวมทั้ง ดำเนินงานสำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

วัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ดังนี้

1. เป็นหน่วยงานกลาง ทำหน้าที่บริหารจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย
2. ประสานงาน สนับสนุนอำนวยความสะดวกในการดำเนินการศึกษาและการวิจัยให้แก่คณะวิชาที่ทำการเปิดการสอนระดับบัณฑิตศึกษา
3. ประเมินผลและสรุปผลการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
4. ดำเนินงานและปฏิบัติงาน เพื่อให้การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นมาตรฐานเดียวกัน
5. พัฒนาและบูรณาการการจัดการศึกษาอย่างสร้างสรรค์